

VÁLASZADÓ

2015/4. ÁPRILIS

Építőipar: egyenes vagy fordított áfa

Minimálbérügyek

Behajtási költségátalány

Vesztett a NAV a Kúrián

Kérdések és válaszok

ADÓ
2015

4

Kedves Olvasó!

Lassan nem telik el hónap anélkül, hogy ne változnának az elektronikus közúti áruforgalom ellenőrző rendszerre (ekáer) vonatkozó szabályok. Alig lépett hatályba a nemzetgazdasági minisztérium rendeletének előző módosítása, ismét változtatja a tárcza az ekáerrendszer alá tartozó termékek körét. Jelentősen bővül a kockázatosnak minősített élelmiszerek lajstroma, ide tartoznak a jövőben a csokoládék, a savanyúságok és a gyümölcslevek, zöldséglevek is. Több, eddig a kockázatos élelmiszerek között szereplő zöldségnövény (hagyma, káposztafélék), más növény átkerül az egyéb kockázatos termékek közé. Felkerülnek a listára a rádiók, televíziók által használt híradástechnikai eszközök és a különféle cementek is.

A magyar jogalkalmazás szempontjából is fontos döntést hozott az Európai Bíróság 2015. február 12-én a C/396-13 sz. ügyben, minimálbér témakörben. E döntés ugyan nem a „német minimálbér” néven elhíresült szabállyal összefüggésben, hanem egy korábbi ügyben született, ám lényeges a tekintetben, hogy a minimálbér-szabályozások szempontjából hogyan kell eljárni az egyes bérelemekről.

Az elmúlt hónapban a legnagyobb visszhangot az a kérdés váltotta ki olvasóink körében, amely arról szólt, hogy a rokkantsági ellátásban részesülők munkajogi szempontból nyugdíjasnak minősülnek. Így esetükben alkalmazni kell a munka törvénykönyve (Mt.) nyugdíjasokra vonatkozó rendelkezéseit.

Ha a munkavállaló nyugdíjasnak minősül, a munkáltató nem köteles indokolni a határozatlan tartamú munkaviszony felmondással történő megszüntetését, és nem jár végkielégítés a munkavállalónak, ha a felmondás közlésének vagy a munkáltató jogutód nélküli megszűnésének időpontjában nyugdíjasnak számít.

minősül vállalkozásnak. A kötelezettség összegét az MNB-nek a késedelemi kamatfizetés kezdőnapjára (a késedelembe esés napjára) kiadott árfolyamon kell kiszámítani.

A behajtási költségátalány

- a késedelembe esés napján külön felszólítás nélkül keletkezik, számlát nem kell róla kiállítani, nem áfaköteles,
- független a kötelezett késedelemmel érintett pénztartozásától, akár meg is haladhatja azt,
- független attól is, hogy a késedelem milyen időtartamon áll fenn (lehet egy nap és több hónap, akár több év is),
- független attól, hogy a kötelezett neki felróható okból nem teljesített, hogy kimentette-e a késedelmet,
- késedelmenként és nem számlánként keletkezik (például, ha a felek részletfizetésben állapodtak meg, akkor a költségátalány annyi részlet után érvényesíthető, ahány részlet megfizetésével az adós késedelembe esett),
- a szerződésben – a késedelmes fizetést megelőzően – nem lehet elengedni, kizárni (például nem járható olyan megoldás sem, hogy a számlán feltüntetett fizetési határidőt csak elvárt határidőnek tekintik, és az „igazi határidő” az ezt követő 30. nap),
- a szerződésben 40 eurónál alacsonyabb összegben nem, magasabb összegben érvényesen meghatározható,
- a késedelmi kamat összegén felül érvényesíthető, de a kártérítésbe beszámítható.

Késve rendezni a számlákat? Nagyon ráfizethet!

Mikor kell behajtási költségátalányt fizetni, le lehet-e mondani róla, hogyan kell elszámolni? Összefoglaltuk a legfontosabb tudnivalókat.

Behajtási költségátalány akkor keletkezik, ha vállalkozások közötti szerződés alapján a kötelezett fizetési késedelembe esik.

A költségátalány mértéke fizetési késedelembe került szerződésenként 40 eurónak megfelelő forint.

Vállalkozásnak a szakmája, önálló foglalkozása vagy üzleti tevékenysége körében eljáró személy (például gazdasági társaság, szövetkezet, egyéni vállalkozó) minősül a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 8:1. § 4. pontja szerint. Magánszemély kötelezett késedelembe esésekor behajtási költségátalány nem merül fel, mivel a magánszemély (kivéve, ha egyéni vállalkozóként lép fel) nem

Szerződésnek nemcsak az írásban kötött szerződés tekintendő, hanem minden olyan jogügylet, amely a Ptk.-ban meghatározott szerződés fogalmát kimeríti. Így a szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó jognyilatkozata, amelyből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. A szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges és a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. A lényegesnek minősített kérdésben való megállapodás akkor feltétele

adózóna

Az adóbevallás idején
is támaszkodjon az

Adózónára!

EXTRA AJÁNLAT!

Fizessen elő most, majd pihenje ki az adóbevallás fáradalmait! Nyereményjátékunkban értékes **wellness-üdülést sorsolunk ki!**

Részletek

a szerződés létrejöttének, ha a fél egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy az adott kérdésben való megállapodás hiányában a szerződést nem kívánja megkötöni [Ptk. 6:58. § és 6:63. § (2) bekezdés]. Ennek megfelelően, ha megrendelek, vagy a helyszínen megvásárolok valamit, akkor szerződést kötöttem a szállítóval, eladóval.

Számviteli elszámolás

A számviteli elszámolás eltérő a kötelezett és a jogosult esetében.

A kötelezettnek a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) alapján a megfizetett, illetve a mérlegkészítés napjáig ismertté vált (azaz eddig bekövetkező) késelem esetén el kell számolni a behajtási költségátalányt egyéb ráfordításként [Szt. 81. paragrafus (2) bekezdés b) pont]. Ha a kötelezettség a mérlegkészítés napját követően keletkezik (válík ismertté), akkor az ismertté válás évében kell ráfordításként elszámolni. E kötelezettség akkor szűnik meg, ha a kötelezett azt megfizeti vagy a jogosult elengedi (lemond róla).

A jogosult egyéb bevételként számolja el a behajtási költségátalányt, ha az a tárgyévhez vagy a tárgyévét megelőző üzleti év(ek)hez kapcsolódik és azt a mérlegkészítés időpontjaitól pénzügyileg rendezték [77. paragrafus (2) bekezdés b) pont]. A behajtási költségátalányt a jogosult követelként nem mutatja ki, mivel az nem felel meg a Szt. 29. paragrafusában megfogalmazottaknak.

Lemondás a behajtási költségátalányról, a fizetési sorrend megváltoztatása

A jogosult nyilatkozattal lemondhat a behajtási költségátalányról (de csak azt követően, hogy a kötelezettség már a fennáll). Lemondani is minden késelemben esett fizetési kötelezettséghez kapcsolódó behajtási költségátalányról külön-külön kell. Az nem járható (ami felmerült vállalkozások részéről), hogy év végén módosítják a szerződésben a fizetési határidőt, mivel az a szerződés módosítását jelenti, amelynek alapján újabb késelemben esés állhat elő, anélkül, hogy a korábbi késelemből adódó kötelezettség alól mentesülne a vállalkozás. Az elengedés (lemondás) következményeként a kötelezettnek rendkívüli ráfordítást kell elszámolni [Szt. 86. paragrafus (3) bekezdés h) pont]. A jogosultnál azonban nem merül fel az elengedés (lemondás) miatt ráfordítás elszámolás, mivel nem volt követelként nyilvántartva (bevételként elszámolva) a behajtási költségátalány.

A Ptk.-ban előírt fizetési sorrend, ha a fizetett összeg a kötelezettség egészére

nem elegendő, költség, kamat főtartozás [Ptk. 6:46. paragrafus]. A jogosult megteheti, hogy a Ptk.-ban rögzített elszámolási sorrendtől eltér, azaz a pénztartozást nem minden jogcímen érvényesíti (például csak a főtartozás és a késelemi kamat összegét kéri, a behajtási költségátalány összegét nem, és ez utóbbit az összegek beérkezése után tájékoztatja a kötelezettet, hogy további követelése vele szemben nincs). Ekkor a kötelezett szintén rendkívüli bevételként számolja el a behajtási költségátalányt.

Adózási következmények

A behajtási költségátalányhoz kapcsolódóan a társasági adóról szóló törvény adózás előtti eredménymódosítást nem ír elő. Ebből következően a kötelezettnek az elszámolt ráfordítás csökkenti az eredményt és az adóalapot, a jogosult által történő lemondás viszont növeli az eredményt és adóalapját (semlegesíti a korábbi eredménycsökkenést). A jogosultnak nő az adózás előtti eredménye és az adóalapja, ha a kötelezett megfizeti a behajtási költségátalányt, nem érinti viszont az eredményt és adóalapját a behajtási költségátalányról történő lemondás.

A jogosultnál illetékfizetési kötelezettség a lemondás miatt nem keletkezik, mivel a behajtási költségátalányt nem tartja nyilván követeléseként, így nem is valósulhat meg követeléselengedés, de gazdálkodó szervezetek közötti követeléselengedés egyébként sem jár illetékkötelezettséggel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 17. paragrafus (1) bekezdés n) pontja szerint.

A kötelezettség alá tartozó késelelmek

A behajtási költségátalány előírása a magyar jogban egy európai uniós irányelv [a kereskedelmi ügyletekhez kapcsolódó késelemes fizetések elleni fellépésről szóló 2011. február 16-ai 2011/7/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv] alapján történt első ízben az a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 301/A § (3) bekezdésében. E rendelkezés azonos előírásokat fogalmaz meg az új Ptk.-ban foglaltakkal. A régi Ptk.-ban megfogalmazott előírás 2013. július 1-jén, az új Ptk. előírása 2014. március 15-én lépett hatályba.

Mindez azt jelenti, hogy a behajtási költségátalány azon követelések késelem esetén áll fenn, amely követelés alapjául szolgáló szerződést 2013. július 1-jét követően kötöttek a felek, illetve azon szerződésekhez kapcsolódóan merülhet fel, amely szerződésben a pénztartozást és/

vagy a késelemi kamatot érintő módosítás történt (ilyen módosítás például a fizetési határidő változtatása). A 2013. július 1-je előtt kötött szerződés ezen nap utáni olyan módosítása, amely nem érinti a pénztartozást vagy a késelemi kamatot (például ha változik a számlaszám, amire fizetni kell), nem alapozza meg a behajtási költségátalány fizetési kötelezettségét. Azon szerződések alapján fennálló tartozás késelem esetén a 2013. július 1-je előtti előírások az irányadók, amelyek szerint késelem esetén késelemi kamatfizetési kötelezettség keletkezik az adósnál.

**Pölöskei Pálné,
okleveles könyvvizsgáló**

Vesztett a NAV a Kúrián, durván megadóztatta volna a kártérítést is

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) álláspontjával ellentétesen határozott a Kúria az ellenőrzött tőkepiaci ügylet kapcsán megítélt elmaradt haszon és kamatának adózására vonatkozó kérdésben. A döntés révén az így megszerzett jövedelem után jóval kevesebb közterhet kell fizetnie a magánszemélynek, mint amennyit az adóhatóság kirótt volna.

A döntés előzménye, hogy egy magánszemély a személyi jövedelemadóról szóló (szja) törvény 67/A paragrafus (3) bekezdése szerinti ellenőrzött tőkepiaci ügyletben, befektetési szolgáltató közreműködésével arany, földgáz és nyersolaj árát követő certifikátokat vásárolt piaci áron, és kára keletkezett, mert a befektetési szolgáltató nem tájékoztatta a szerződés megkötését és teljesítését érintő lényeges körülményekről. A Pénz- és Tőkepiaci Állandó Választott Bíróság (VB) által felperes részére elmaradt haszon és kamatai címén általános kártérítést ítélt meg. A magánszemély és a NAV között jogvita keletkezett abban a kérdésben, hogy a kártérítésként megítélt összeg adózására az szja-törvény 1. paragrafus (9) bekezdés a) és b) pontjának, vagy az egyéb jövedelmet szabályozó 28. paragrafusának a rendelkezéseit kell-e alkalmazni.

A NAV által képviselt álláspont szerint az ügyben megítélt kártérítés az szja-törvény 28. paragrafusa szerinti egyéb jövedelemnek minősül, amit az elsőfokú bíróság is megerősített. Ennek megfelelően a magánszemélynek nem az ellenőrzött tőkepi-

aci ügyletből származó elmaradt jövedelemre vonatkozó szabályok szerint kellett volna adóznia, hanem a teljes összeg után 16 százalékos személyi jövedelemadó és 27 százalékos egészségügyi hozzájárulást kellett volna fizetnie.

A Kúria döntése értelmében azonban, „ha jövedelmet pótló kártérítésről kell dönten, akkor az szja-törvény 1. paragrafus (9) bekezdés a) és b) pontjai az irányadók, melyek szerint a kártérítés jogcíme nem maga a kártérítés, hanem az elmaradt jövedelemre irányadó szabályok szerint kell eljárni, tehát a jövedelmet pótló kártérítés az elmaradt jövedelem helyén adózik, elmaradt jövedelem jogcímén. A késedelmi kamatot pedig arra a bevételre irányadó szabályok szerint kell figyelembe venni, amelynek késedelmes, illetve nem – vagy nem szerződészerű – teljesítésére tekintettel juttatják. A felperes esetében ezért a perben vitatott, elmaradt haszonra tekintettel kapott, VB által megítélt általános kártérítés és annak késedelmi kamata ebbe a körbe tartozik.”

Vagyis a NAV és az elsőfokú bíróság a magánszemély részére elmaradt haszon és kamatai miatt megítélt általános kártérítést tévesen minősítette az szja-törvény 28. paragrafusa szerinti egyéb jövedelemnek.

A Kúria alaposnak találta tehát a felperes kereseti és felülvizsgálati kérelmét, ezért az adóhatóság határozatát, valamint a keresetet elutasító jogerős bírósági ítéletet hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárásra kötelezte. Előírta, hogy az új eljárást a Kúria ítéletébe foglalt jogi álláspont figyelembevételével kell lefolytatni, és ennek értelmében kell a rendelkezésre álló adatok alapján dönten, hogy a felperesnek keletkezett-e, s ha igen, akkor milyen összegű adózatható bevétele, illetve jövedelme, amelyek nem minősíthetők egyéb jövedelemnek.

Ez azt jelenti, hogy a kártérítésként kapott összeg az szja-törvény 67/A paragrafusa szerinti ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó olyan ügyleti nyereség, amellyel szemben az adóévi ügyleti veszteségek elszámolhatók, az így megállapított jövedelem adójával szemben alkalmazható az adókiegyenlítés, továbbá ezt a jövedelmet egészségügyi hozzájárulás nem terheli.

Látható, hogy a NAV álláspontjának elfogadása esetén sérült volna az adójogi semlegesség, mert a magánszemély a kártérítéssel kedvezőtlenebb helyzetbe került volna annál, mintha ellenőrzött tőkepiaci ügyletből származó jövedelmet szerzett volna.

Surányi Imréné

Egyenes vagy fordított adózás alá esik?

Ugyanaz a tevékenység egyik esetben egyenes, a másikban fordított adózás alá esik az építőiparban. Összeállítottuk, milyen szempontokat kell figyelembe venni a kérdés eldöntésekor.

Az általános forgalmi adóról szóló törvény 142. paragrafusa értelmében fordított adózás alá esik a szolgáltatás nyújtásának minősülő olyan építési-szerelési és egyéb szerelési munka, amely ingatlan létrehozatalára, bővítésére, átalakítására vagy egyéb megváltoztatására – ideértve az ingatlan bontással történő megszüntetését is – irányul, feltéve, hogy az ingatlan létrehozatala, bővítése, átalakítása, egyéb megváltoztatása építési hatósági engedélyköteles vagy építési hatósági tudomásulvételi eljáráshoz kötött, amelyről a szolgáltatás igénybe vevője előzetesen és írásban köteles nyilatkozni a szolgáltatás nyújtójának.

Az ingatlanok az új Ptk.-ban nincs külön fogalma. Ingatlannak a jogi szabályozás szerinti ingatlant kell tekinteni. Ingatlannak alapvetően az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény szerinti ingatlan minősül.

Az áfatörvény értelmében, ahhoz, hogy egy szolgáltatás fordított adózás alá essen, a következő feltételeknek kell megfelelnie:

- ingatlan létrehozatalára, bővítésére, átalakítására vagy egyéb megváltoztatására irányul,
- építési-szerelési, egyéb szerelési munka legyen.

A fenti kritériumok szerint az egyéb szerelési tartalmú szolgáltatásokat is tartalmazza a meghatározás, így a technológiai szerelés is fordítottan adózik a fordított adózás szabályainak egyéb érvényesülése esetén. Eszerint beletartoznak az olyan egyéb szerelési munkák is, amelyek szükségessé ahhoz, hogy a fel-, illetve átépíteni kívánt ingatlan rendeltetészerű használatra alkalmas legyen, mint például villanszerelés, víz- és gázvezeték-szerelés, fűtőszerszerelés. Az építési szolgáltatások körébe beletartozik a kőműves munka, földmunka, festés, burkolás, azaz minden olyan szolgáltatás, amely az ingatlan építésére irányul.

Mindig érdemes megvizsgálni a fő- és mellékszolgáltatások egymáshoz való viszonyát, ugyanis komplex szolgáltatások esetén, ha a főszolgáltatás fordítottan áfás ügylet, akkor a mellékszolgáltatás is fordít-

tottan áfás ügylet lesz, ha a főszolgáltatás egyenes adózású ügylet, akkor a mellékszolgáltatás is.

Az ingatlan építési hatósági engedélyköteles létrehozatala, bővítése, átalakítása vagy egyéb megváltoztatása esetén figyelemmel kell lenni az ágazati jogszabályokban építésügyi hatóságnak megnevezett szervekre, illetve minden olyan hatóságra, amely építési, bontási engedély kiadására jogosult.

Az is fontos szempont, hogy amennyiben engedélyköteles tevékenységről van szó, amelyhez építési, bontási tartalmú engedély kiadása szükséges, akkor az annak során kifejtett építési-szerelési és egyéb szerelési munkával megvalósuló szolgáltatás – az arra vonatkozó egyéb feltételek fennállása esetén – fordított adózás alá esik.

Alvállalkozói szerződések esetén a láncolatban részt vevő minden tagra érvényesek a fentiekben leírtak, ugyanis ha az építés építési hatósági engedélyköteles, akkor a láncolat minden tagjára vonatkozik. A törvény a meghatározott szolgáltatástípusok esetén rendeli, hogy fordított adózás alá essen, nem a szolgáltatást végző személyéhez, azaz, hogy az engedéllyel rendelkező, vagy az alvállalkozója végzi-e a tevékenységet.

Magának a konkrét építési-szerelési vagy egyéb szolgáltatásnak nem kell engedélykötelesnek lennie, hanem olyan ingatlan létrehozatala, bővítése, átalakítása, egyéb megváltoztatása során teljesüljön az adott szolgáltatás, amely létrehozatal, bővítés, átalakítás, egyéb megváltoztatás engedélyköteles.

Építési, bontási eszközök kölcsönzése

Ha építőipari gépet kezelőszeméllyel együtt olyan ingatlanhoz kapcsolódó építési-szerelési és egyéb szerelési szolgáltatáshoz bérelnék/kölcsönöznek, amely ingatlan létrehozatalára, bővítésére, átalakítására vagy egyéb megváltoztatására irányul (feltéve, hogy az ingatlan létrehozatala, bővítése, átalakítása vagy egyéb megváltoztatása engedélyköteles), akkor az ügylet fordított áfás. Ha a gépbérlet – mely egyébként egyenes adózás alá esik – kezelőszemélyzet nélküli, akkor az ügylet egyenes adózásúnak minősül.

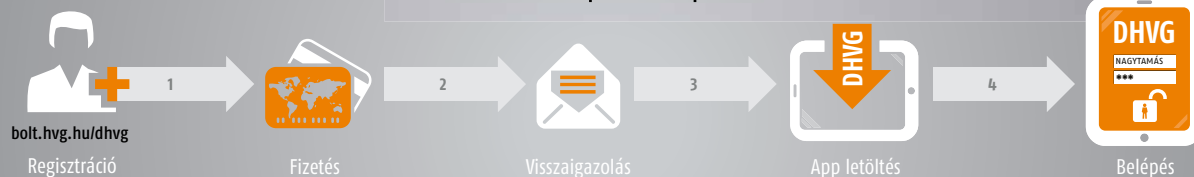
Állványozás

Az állvány biztosítása szerelés nélkül önmagában egyenes adózás alá esik, ha azonban építési-szerelési munkát végez egy társaság, és annak járulékos eleme az állvány biztosítása, úgy fordított adózás alá esik. ►

HVG - ELŐFIZETÉS DIGITÁLISAN IS!

Előfizetés lépésről lépésre:

bolt.hvg.hu/dhvg

Közműépítés

2008. május 1-jétől abban az esetben esik fordított adózás alá a közműépítés, ha annak elvégzése építési hatósági engedélyköteles munkát során történik.

Kertépítés

2008. május 1-jétől abban az esetben esik fordított adózás alá a kertépítés, ha azt építési hatósági engedélyköteles munkát során végzik.

Acélszerkezet gyártása, összeszerelése

Ha acélszerkezet felállítását rendelik meg az építési hatósági engedélyköteles beruházáshoz, akkor szolgáltatásnyújtásról van szó, és fordított adózás alá esik, ugyanis ebben az esetben nem acélelemek beszerzése történik.

Ha a gyártótól közvetlenül veszik az acélelemeket, azaz az ügylet alapvetően az acélszerkezetek beszerzésére irányul, úgy termékbeszerzésről van szó, és nem esik fordított adózás alá.

Egyéb berendezések beszerelése

A fentiekhez hasonlóan az a döntő, hogy a szerződés mit tartalmaz. Ha termékértékesítést, melyhez kapcsolódóan a termékbeszerelés csak járulékos szolgáltatás, akkor az ügylet egyenes adózás alá esik. Ha viszont az ügylet jellege szolgáltatás nyújtása, és ehhez kapcsolódik a termék is mint anyagköltség, továbbá építési hatósági engedélyköteles beruházás része a szerelés, akkor fordított adózás alá esik az ügylet.

Tervezés, műszaki ellenőrzés

Ezen szolgáltatásnyújtások a törvény szövegezése szerint nem esnek fordított adózás alá, azaz egyenes adózású ügyletekről beszélünk.

Bontási szolgáltatások

Ha ugyanazon adóalany végzi a törmelék elszállítását és a bontási szolgáltatást is az építési hatósági engedélyköteles beruházáshoz kapcsolódóan, akkor fordított adózás alá esik az ügylet, ha azonban más adóalany végzi a törmelék elszállítását, mint amelyik az építési hatósági engedélyköteles beruházáshoz kapcsolódóan a bontási szolgáltatásokat, akkor egyenes adózás alá esik.

Kivitelezés tervezéssel együtt

A tervezési szolgáltatás önmagában egyenes adózás alá esik, ha azonban az adóalany komplex kivitelezést vállal az építési hatósági engedélyköteles beruházáshoz kapcsolódóan, fordítottan adózik a tervezésen kívül az összes szolgáltatás.

Nyílászárók beépítése

A nyílászárók beépítése esetén a szerződés tartalma alapján kell dönteni. Ha abban termékértékesítés szerepel, melyhez kapcsolódóan a termékbeszerelés csak járulékos szolgáltatás, akkor egyenes adózás alá esik. Ha azonban az ügylet jellege szolgáltatás nyújtása és ehhez kapcsolódik a termék is mint anyagköltség, és a szerelés építési hatósági engedélyköteles beruházáshoz kapcsolódik, akkor fordított adózás alá esik.

Azaz a szerződés szövegezésének döntő jelentősége van ebben az esetben is, azonban ezáltal adóoptimalizálásra is lehetőség van.

Burkolás

Burkolás esetén annak alapján kell dönteni, hogy alapvetően termékértékesítésről vagy szolgáltatásnyújtásról van-e szó.

**Kneitner Lea, okleveles adószakértő,
Tilea Tanácsadó Kft.**

Minimálbér: nagyon fontos döntés az Európai Bíróságtól

A magyar jogalkalmazás szempontjából is fontos döntést hozott az Európai Bíróság 2015. február 12-én a C/396-13 sz. ügyben, minimálbér témakörben. E döntés ugyan nem a „német minimálbér” néven elhíresült szabállyal összefüggésben, hanem egy korábbi ügyben született, ám lényeges a tekintetben, hogy a minimálbér-szabályozások szempontjából hogyan kell eljárni az egyes bérelemeket illetően.

A C/396-13 sz. ügyben a lengyelországi Elektrobudowa Spółka Akcyjna (továbbiakban „ESA”, „társaság”, „foglalkoztató”) a villamos energia területén tevékenykedik, Finnországban pedig fiókteleppel rendelkezik. A társaság 186 munkavállalóval kötött Lengyelországban, a lengyel jog alkalmazásával munkaszerződést egy finn település atomerőmű-építkezésén végzendő elektromos munkák céljából.

A foglalkoztató a munkavállalókat a társaság finnországi fióktelepére küldte ki. A munkavégzés helyeként az építkezés helyszínét jelölték meg, a munkavállalókat azonban az építkezéstől mintegy 15 kilométerre szállásolták el.

A munkavállalók álláspontja szerint az ESA nem a villamosenergia-ágazatban és az épület-technológiai ágazatban alkalmazandó finn kollektív megállapodások

szerint járó minimálbért fizette a részükre, ezért követeléseiket egyénileg átruházták a Sähköalojen ammattiliitto (a villamosenergia-ágazatban működő finn szakszervezet) részére annak érdekében, hogy az utóbbi gondoskodjon az összegek behajtásáról.

Az alapeljárásban felmerültek nyomán 11 kérdést intézett az eljáró finn bíróság előzetes döntéshozatal céljából az Európai Bírósághoz. Az Európai Bíróság e kérdéseket két kérdésre, két témakörre szűkítette: a bérkövetelés átruházhatóságára és a minimálbérre. Cikkünkben ez utóbbi, a minimálbérrel kapcsolatos megállapításokat összegezzük.

Az alapeljárás tárgya a 96/71 irányelv (továbbiakban irányelv) értelmében vett „minimális bérszint” tartalmának meghatározásával volt kapcsolatos, vagyis azzal, hogy az egyik közösségi tagállam foglalkoztatója által a másik tagállamba munkavégzésre kiküldött munkavállalók milyen minimális bérszintre tarthatnak igényt, és milyen bérelemek tartoznak bele e fogalomba, illetve beletartoznak-e az irányelv szerinti minimálbérbe olyan bérelemek, amelyeket a kiküldetésének helye szerinti tagállamban alkalmazott kollektív megállapodás határoz meg.

Az már az irányelvből is következik, hogy a minimális bérszinttel kapcsolatos kérdésekre – a munkaviszonyra alkalmazandó jogtól függetlenül – azon tagállam jogszabályai érvényesek, amelyek területére a munkavállalókat munkavégzés céljából kiküldték [irányelv 3. cikk (1) bekezdés 2. albekezdés].

A bíróság döntése is megerősíti, hogy a fogadó tagállam szabályai az irányadók a minimálbér meghatározásában, a munkavállalók bércsoport-besorolására, tehát a munkavállalók végzettsége, képzettsége, tapasztalata és/vagy az általuk végzett munka jellege alapján történő bér meghatározásra is.

A kiküldő (származási) tagállam szabályait akkor kell figyelembe venni, ha azok a munka és foglalkoztatási feltételek összehasonlítása alapján a munkavállalóra nézve kedvezőbbek. Lényeges követelmény e szabályokkal kapcsolatban, hogy kötelező erejűek és átláthatóak legyenek.

Mindezek nyomán tehát, amennyiben a fogadó tagállam vonatkozó kollektív megállapodásai szabályozzák a munkavállalók bércsoportokba történő besorolását alapul, időbér- vagy teljesítménybér-alapú minimálbér-számítását, akkor azok alkalmazandók a fogadó tagállamba kiküldött munkavállalókra is.

A bíróság állást foglalt abban a kérdésben is, hogy az egyes bérelemeket, juttatásokat miként kell figyelembe venni a minimális bérszint vizsgálatakor.

Az irányelv szerinti szabályozás értelmében vett díjnak, napidíjnak az a rendeltetése, hogy biztosítsa az érintett munkavállalók szociális védelmét a kiküldetéshez kapcsolódó, abban álló hátrányok ellensúlyozása révén, hogy az érintettek a szokásos környezetüktől távol tartózkodnak. Ha a foglalkoztató által alkalmazott napidíj szintén e célt szolgálja, az a kiküldetéshez tartozó juttatásnak minősül, így azt a minimálbér részének kell tekinteni. Ha a napidíjat a kiküldetés kapcsán ténylegesen felmerült költségek megtérítése címén fizetik a munkavállalók részére, az nem része a minimálbérnek.

A finn kollektív megállapodások szerint útidőtérítést kell fizetni a munkavállalóknak, ha a napi oda-visszautazás egy óránál többet vesz igénybe. A napi útidőtérítés tárgyában a bíróság akként határozott, hogy amennyiben az ilyen útidőtérítést nem a munkavállalónál a kiküldetés kapcsán ténylegesen felmerült költségek megtérítése címén fizetik, azt a kiküldetéshez tartozó juttatásnak, és ily módon a minimálbér részének kell tekinteni.

Az elszállásolás költségeinek megtérítését ellenben nem kell a minimálbér egyik elemeként tekinteni – döntött a bíróság. A lengyel kiküldött munkavállalóknak a lengyel munkaviszony alapján biztosított étkezési utalványok kapcsán rögzítette, hogy mivel e juttatásokat a kiküldetés folytán ténylegesen felmerült megélhetési költségek ellentételezése címén fizették ki, azok szintén nem tekintendők a minimálbér részének.

A szabadság idejére fizetett távolléti díj megítélése kapcsán szükséges megemlíteni, hogy a szabadságpénz lényegi része annak a díjazásnak, amelyet a munkavállaló az általa elvégzett szolgáltatásokért cserébe kap. A fizetett éves szabadság idejére járó pénzösszeg azon bérnek felel meg, amelyre a munkavállaló a referencia-időszak során jogosult, ezért az része a minimálbérnek.

Az említett ügyben hozott döntés megállapításai számos magyar vállalkozást és munkavállalót is érintenek, hiszen évről évre mind több magyar cég vállal külföldön munkát úgy, hogy a feladatokat Magyarországról kiküldött munkavállalóival végzi el. Az ilyen konstrukciónál a megbízó vállalkozások és a megbízottak kimondott-kimondatlan célja sokszor még ma is az, hogy kihasználják azt az előnyt, amelyet az jelent, hogy Magyarországon alacsonyabb a minimálbér, a bér (a munkaerő költsége) a

tőlünk nyugatabbra fekvő országokban alkalmazottakhoz képest.

Ugyanakkor az is jellemző, hogy a külföldi munkavégzésre kiküldött munkavállalók mindent egybevetve többnyire jóval előnyösebb javadalmazásra tesznek, tehetnek szert, mintha itthon dolgoznának. Ennek oka, hogy a külföldi munkavégzés idejére a magyar vállalkozások többsége a szerződés szerinti magyar béren felül teljesítménybért is fizet.

Mindazonáltal az is jellemző, hogy a tartósan külföldön dolgozó vállalkozások kivételével a kiküldő magyar vállalkozások többsége csak a magyar jogszabályok, magyar gyakorlat alapján kezelik a bérelemeket, s gyakorta előfordul, hogy a több országban is jellemző ágazati kollektív megállapodások biztosította magasabb díjazásra és/vagy többletjuttatásra, munkavégzéshez, állásidőhöz, egyebekhez kapcsolódó engedményekre, kedvezményekre nem fordítanak figyelmet. Ez pedig a külföldi tevékenységhez kapcsolódó adó- és egyéb kockázatok mellett munkajogi perekhez is vezethet, amelyek száma a kiküldetések számának növekedésével szintén növekszik.

Az Európai Bíróság mostani döntése a kiküldő magyar vállalkozások és a magyar kiküldött munkavállalók számára éppen ezért legalább két fontos üzenetet közvetíthet. Az egyik, hogy a kiküldött munkavállalók foglalkoztatásakor, javadalmazásakor a fogadó tagország nemzeti szabályai mellett a fogadó tagország vonatkozó ágazati kollektív szerződésének rendelkezéseit is figyelembe kell venni.

A másik fontos üzenet, hogy a munkavállalók javadalmazásának a fogadó tagállam szabályainak való megfelelése szempontjából nem önmagában a magyar és a fogadóországbeli minimálbért kell egybevetni, hanem a minimális bér, bér részeként tekintendő összes bért, illetve juttatást és a fogadóországbeli minimálbért.

Mindezek után röviden tekintsük át – a teljesség igénye nélkül – a magyar munkáltatók által külföldi munkavégzés céljából kiküldött munkavállalóknak jellemzően adott bérelemeket a fenti döntés tükrében.

A munkavállalók szerződés szerinti alapbére természetszerűleg része a 96/71. irányelv szerinti minimális bérszintnek. A külföldi munkavégzés esetén biztosított további, a megnevezésében még a régi idők emlékét őrző, úgynevezett „devizaellátmányt” jellemzően teljesítménytől vagy le dolgozott napoktól függő bérként állapítják meg. Álláspontom szerint ebből kifolyólag ez is a minimális bérszint részeként tekintendő.

A külföldi munkavégzés idejére biztosított szállás költségeinek megtérítéséhez, tapasztalatom szerint, igen vegyesen viszonyulnak a magyar munkáltatók. Mint említettük, a bíróság döntése értelmében a szállásköltség nem tekinthető a minimális bérszint részének.

A kiküldetés során felmerülő utazási költség megtérítése sem része a minimális bérszintnek. Mindazonáltal itt szükséges elkülöníteni a Magyarországról a kiküldetés helyszínére történő országba, és az onnan Magyarországra történő utazást a fogadóországbeli szállásról a fogadóországbeli munkavégzési helyszínre történő utazástól. Míg az előbbi kiküldetés során felmerülő utazási költségként, az utóbbi, álláspontom szerint, a magyar terminológiában munkába járás költségtérítéseként megjelenő fogalommal vehető össze. A munkába járásra vonatkozó szabályokkal vehető össze a döntés szerinti napi útidőtérítés.

A magyar szabályok szerint jellemzően a cafetéria részeként biztosított étkezési utalványok szintén nem képezik részét az irányelv szerinti minimálbérnek.

A szabadságbér, vagyis a szabadság idejére fizetett díjazás megítélése tekintetében is lényeges a jelen ügybeli döntés. A gyakorlatban előfordul, hogy a magyar szerződés szerinti bér alapulvételével – vagyis a teljesítménybér figyelmen kívül hagyásával – alapítja meg a munkáltató a szabadság idejére a kiküldött munkavállalót megillető bért. Ezzel szemben már a magyar szabályozás is akként rendelkezik, hogy a szabadság idejére a munkavállalót távolléti díj illeti meg [munka törvénykönyve (Mt.) 147. paragrafus (3) bekezdés]. A távolléti díjnak pedig része az alapbér, illetve a pótlékátalány mellett „az esedékesség időpontját megelőző utolsó hat hónapra (irányadó időszak) kifizetett teljesítménybére”, valamint a bérpótlék is [Mt 148. paragrafus (1) bekezdés].

A kiküldetés helyszínére szerinti ország minimális bérszintjének, minimálbér-szabályainak való megfelelés vizsgálata során tehát nem pusztán a szerződés szerinti bért, hanem az esetleges további bérelemek közül a devizaellátmánnyal, illetve a szabadság idejére járó díjazással is számolni kell, de felmerülhet még a napidíj összegének szükségsszerű figyelembevétele is.

Amennyiben e díjazás nem éri el a fogadóállam minimális bérszintjét – legyen az állami, vagy állami és ágazati kollektív megállapodáson alapuló –, a kiküldött munkavállalókat megilleti e másik tagállam szabályai szerinti minimális bérszint, tehát legalább erre a szintre fel kell emelni a munkavállaló díjazását a kiküldetés időszakára. ►

Ha a bérként figyelembe veendő elemek együttes összege eléri vagy meghaladja a fogadó állam szerinti minimális bérszintet, akkor is indokolt tájékozódni a kiküldetés szerinti országban érvényes további rendelkezésekről, mert lehetnek olyan szabályok, amelyek egyéb módon írják elő foglalkoztatói kötelezettséget. Mint például a belgiumi építőipari szektor kollektív megállapodása által meghatározott úgynevezett „hűségjuttatási rendszer”, amelybe a külföldi foglalkoztatóknak is be kell lépniük, s amelynek keretében a foglalkoztatót szolidaritási járulék megfizetésének kötelezettsége terheli, ám a munkavállaló a jogosultja a feltételekhez kötött utólagos juttatásnak.

Mindezek alapján úgy vélem, az Európai Bíróság C-396/13. sz. ügyben hozott döntése fontos megállapításokat, szempontokat tartalmaz a kiküldött munkavállalók helyes bérezésének kialakításához, valamint a kiküldetés országa szerinti minimálbér-előírások helyes értelmezéséhez még akkor is, ha a bíróság esetjoga alapján már eddig is jól körvonalazhatóan el lehetett jutni hasonló jogértelmezésig. Ezek azonban kevésbé jutottak ez ideig arra a szintre, hogy a magyar gyakorlat szerves részévé váljanak. A Németország által ebben az évben bevezetett minimálbérszabály helyes alkalmazását szintén segíti e bírósági döntés.

Bartha Katalin, okleveles adószakértő, InterTax Pro Kft.

AJÁNLÓK:

Ismét módosul az ekaér! Itt a lista az új kockázatos termékekről

Alig lépett hatályba az előző módosítás, ismét megváltoztatja a Nemzetgazdasági Minisztérium az ekaérrendszer alá tartozó termékek körét. Jelentősen bővül a kockázatosnak minősített élelmiszerek listája, ide tartoznak a jövőben a csokoládék, a savanyúságok és a gyümölcslevek, zöldséglevek is. Több, eddig a kockázatos élelmiszerek között szereplő zöldség-növény (hagyma, káposztafélék), egyéb növény átkerül az egyéb kockázatos termékek közé. Felkerülnek a listára a rádiók, televíziók által használt különféle híradástechnikai eszközök és a különféle cementek is.

A kockázatos élelmiszerek köre a következő termékekkel bővül:

- Fehér csokoládé,
- Tejcsokoládé-morzsa,
- Csokoládé ízű bevonat,
- Csokoládé és csokoládés termék,
- Csokoládé (beleértve a pralinét), töltött is,
- Zöldség, gyümölcs, dióféle és más ehető növényrész ecettel vagy ecetsavval elkészítve vagy tartósítva (savanyúság),
- Paradicsom ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva,
- Ehető gomba és szarvasgomba, ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva,
- Más zöldség ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva, fagyaszttva, a 2006. vt. sz. alá tartozó termékek kivételével,
- Más zöldség ecet vagy ecetsav nélkül elkészítve vagy tartósítva, nem fagyaszttva, a 2006. vt. sz. alá tartozó termékek kivételével,
- Zöldség, gyümölcs, dióféle, gyümölcshéj és más növényrész, cukorral tartósítva (drénezett, cukrozott vagy kandírozott),
- Dzsem, gyümölcscsoksonya (zselé), gyümölcshéj, püré és krém gyümölcshéj vagy diófélékből, főzettel készítve, cukorral vagy más édesítőszerrel hozzáadásával,
- Más módon elkészített vagy tartósított, máshol nem említett gyümölcs, dióféle és más ehető növényrész, cukor vagy más édesítőszerrel vagy alkohol hozzáadásával,
- Gyümölcslé (beleértve a szőlőmustot is) és zöldséglé, nem erjesztve és hozzáadott alkoholtartalom nélkül, cukor vagy más édesítőszerrel hozzáadásával.

Adózána.hu

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozona.hu/adozas_rendje/igy_valtozik_az

Ezeket minden bt.-nél, kkt.-nél, szövetkezetnél tudni kell!

Kötelező-e a szerződésmódosítás a szerződésminta alapján alapított cégeknek? Mivel kell számolniuk a késlekedőknek? Módosult a jogszabály, közöljük a hivatalos állásfoglalásokat.

Magyarországon a legtöbb cég létesítő okirata szerződésminta alapján készül, ennek az oka, hogy a cég- és változásbejegyzés gyorsabb, az illeték kevesebb lesz. Ilyenkor a létesítő okirat tartalmát kizárólag a kitöltött szerződésmintában foglalt rendelkezések alkotják. Ha a társaság létesítő okirata 2006 után készült, vagy 2006 után ártértek a mintás létesítő okiratra, akkor az adott cég-re is vonatkozhat a következő rendelkezés.

Sokakban megfogalmazódott a kérdés, hogy a szerződésminták közötti eltérés (az

új Ptk.-ra történő áttérés) miatt március 15-étől át kell(ett)-e térni a régi szerződésmintáról az újra, miközben egyébként egyetlen ponton sem módosult a cég szerződése. A kérdés tisztázása érdekében az ügyvédi kamara megkereste a Fővárosi Törvényszék Cégbíróságát és az Országos Bírósági Hivatalt.

A Fővárosi Törvényszék Cégbíróságának álláspontja szerint a „mintás” cégek számára nem kötelező a szerződésmódosítás, mivel szerintük a szerződésminta nem tartalmaz a Ptk. kógens rendelkezésébe ütköző rendelkezést.

Minden olyan szerződésmódosítás, amelynek a célja kizárólag a Ptk.-nak való megfelelés, és cégjegyzékbe bejegyzett adatot nem érint, mentes az illeték- és közzétételi költségterítés alól.

dr. Szeiler Nikolett ügyvéd, adótanácsadó

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozona.hu/tarsasagi_jog/Btk_ktkk

Ebéd, cigi, mosdóhasználat munka közben. Tilalom és jog

Étkezés, dohányzás, rövid pihenés: erre szolgál a munkaközi szünet. Nem része a munkaidőnek, így erre a törvény szerint nem jár díjazás.

A munkaközi szünet időtartama:

- 20 perc, amennyiben a munkavállaló beosztás szerinti napi munkaideje vagy a rendkívüli munkaideje időtartama a 6 órát meghaladja,
- további 25 perc, ha a munkavállaló beosztás szerinti napi munkaideje vagy a rendkívüli munkaidejének időtartama a 9 órát meghaladja,
- 45 perc a 9 órát meghaladó munkaidő-beosztás esetén, függetlenül attól, hogy a munkavégzésre rendes munkaidőben vagy rendkívüli munkaidőben került sor (például: 12 órás műszak esetén összesen 45 perc munkaközi szünet jár).

Munkaközi szünet fiatal munkavállalók esetén:

- 30 perc a munkaközi szünet, 4,5 órát meghaladó beosztás szerinti napi munkaidő esetén,
- legalább 45 perc a munkaközi szünet időtartama 6 órát meghaladó beosztás szerinti napi munkaidő esetén.

A fenti tartamtól azonban a felek megállapodása vagy kollektív szerződés eltérhet, így lehetőség van legfeljebb 60 perc munkaközi szünet biztosítására is. A maximális tartam ►

meghatározása arra szolgál, hogy ezzel elkerülhető legyen a burkolt osztott munkaidős foglalkoztatás.

A munkaközi szünetre jogosultság és a munkaközi szünet időtartama meghatározásakor a napi munkaidő szempontjából a rendes és a rendkívüli munkaidőt össze kell számítani.

A törvény nem ismeri a dohányzás céljából biztosított szünetet, így a munkavállaló dohányzás céljából nem szakíthatja meg jogszerűen a munkavégzést. Ettől a felek megállapodása természetesen eltérhet. Kivétel ez alól a munkaközi szünet, mely időtartama alatt nincs akadálya a dohányzásnak, a nem dohányzók védelmére vonatkozó szabályok betartása mellett.

dr. Hajdu-Dudás Mária, munkajogász

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozone.hu/munkajog/Igy_ebedelhet_cigizhet

Illeték okmányokra, perekre, cégyűgyekre. Változások 2015-től

Lakcímkártya, jogosítvány, válás, cégalapítás, ingatlan- és adóügyek: sorolni is nehéz, mi mindenért kell illetéket fizetnünk. 2015. január 1-jétől több ponton változott az eljárási illetékfizetés szabályozása.

Magyarországon jelenleg a közigazgatási hatósági és a bírósági eljárásokhoz kapcsolódik eljárási illetékfizetési kötelezettség az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 1. paragrafus (1) bekezdése alapján. Az eljárási illeték – közgazdasági – funkciója, hogy az ügyfél/felperes legalább részben finanszírozza azokat a költségeket, amelyeket a kérelme benyújtásával a hatóságnál/bíróságnál generál. Ebből az alapelvből következik, hogy az illetéket az eljárás kezdeményezőjének kell teljesíteni.

Szintén alapvető oka van annak, hogy az illetéket sosem a bíróság/hatóság ügyfélre/felperesre nézve kedvező döntéséért, hanem az eljárás lefolytatásáért kell megfizetni, néhány kivételtől eltekintve attól függetlenül, hogy a bíróság/hatóság ténylegesen le is folytatja-e az eljárást, illetve hogy a döntés pozitívan vagy negatívan hat-e az eljárás kezdeményezőjére.

Az eljárási illetékkötelezettség attól is független, hogy a bíróság/hatóság alap vagy jogorvoslati eljárást folytat-e le, illetve hogy a fél/ügyfél újrafelvételi vagy szakhatósági eljárást kezdeményez.

Közigazgatási hatósági, illetve bírósági eljárásokhoz nemcsak illeték-, hanem úgynevezett igazgatási szolgáltatási díjkötelezettség is kapcsolódhat. Egyidejűleg csak egyféle

GYAKORLATI KÉRDÉSEK, SZAKÉRTŐI VÁLASZOK

Előadó:

DR. PÁL LAJOS ÜGYVÉD

(Pál és Kozma Ügyvédi Iroda)

HVG

MUNKAJOG-KONFERENCIA

Munkajog a gyakorlatban

- ▶ **Az általános magatartási követelmény gyakorlati hatása**
- ▶ **A személyiségi jogok védelme és a sérelmi díj a munkaviszonyban**
- ▶ **A munkaviszony megszüntetése**
 - ▶ a jogellenes megszüntetés jogkövetkezményei az új bírói gyakorlatban
- ▶ **A vezetők megváltozott jogállása az új Ptk. és az Mt. alapján**
- ▶ **A munkaidő-megszervezés kérdései, atipikus modellek**
 - ▶ kötetlen és rugalmas munkaidő
 - ▶ vasárnap, illetve munkaszüneti napon történő foglalkoztatás
- ▶ **Gyakorlati kérdések a bérezéssel kapcsolatban**
 - ▶ távolléti díj, munkaszüneti nap és rendkívüli munkaidő díjazása
- ▶ **A legújabb kollégiumi vélemények és a jogelmező csoportok munkája**

Helyszín:

GELLÉRT HOTEL

III. Budapest, Szent Gellért tér I.

2014. MÁJUS 20.

9.30-16.30

Részvételi díj: 29 900 Ft + áfa/fő, amely a Munkajog-különszám kiadványt és a vendéglátás díját is tartalmazza.

Jelentkezés és további részletes program : **konferencia.hvg.hu**

EARLY BIRD

április 20-ig **20%-os kedvezmény!***

*A kedvezmény érvényesítéséhez a jelentkezéskor a Megjegyzés rovatba írja be: HVG20

fizetési kötelezettség terhelheti az eljárás kezdeményezőjét, vagyis, ha az eljárásért illetéket kell fizetni, akkor díjfizetési kötelezettség nem terhelheti. A legismertebb díjköteles eljárások a földhivatali eljárások. A két fizetési kötelezettség (eljárási illeték, illetve igazgatási szolgáltatási díj) közötti alapvető különbség, hogy illetéket csak törvényben lehet előírni, igazgatási szolgáltatási díjat viszont miniszter is megállapíthat rendeletben, az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben. Lényeges eltérés az is, hogy míg az eljárási illeték a központi költségvetést illeti, addig az igazgatási szolgáltatási díj jellemzően az eljáró hatóság bevétele.

Adózána.hu

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozona.hu/illetek/Illetek_okmanyokra

Sokat spórolhat az adón a cége, ha így adja el az üzletrészt

Gondos adótervezéssel, adóelkerülési manőverek nélkül csökkenthetik társasági adókötelezettségüket azok a vállalkozások, amelyek nyereséggel értékesítik egy másik társaságban lévő részesedésüket. A kulcs a bejelentett részesedés. Cikkünkben részletezzük, hogy ez mit is takar.

Reményeim szerint egyre több vállalkozásnak van része abban az örömteli élethelyzetben, amikor sikerül nyereséggel túlradnia egy másik társaságban fennálló részesedésén. Némi üröm az örömben, hogy ezt a nyereséget a vállalkozásnak főszabály szerint le kellene adóznia.

Ha azonban az ügyletet gondos adótervezés előzte meg, akkor ez az adóteher – legalábbis a társasági adóalany szintjén – akár teljesen elkerülhető. Ehhez nem szükségesek adóelkerülési manőverek, csupán a bejelentett részesedés jogintézményében rejlő adómegetakartási lehetőségeket kell szem előtt tartani, és idejekorán megtenni az ezen adóelőny kiaknázásához nélkülözhetetlen lépéseket.

Első körben a bejelentett részesedés fogalmát célszerű körüljárni, melyre vonatkozóan a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao.) 4. paragrafus 5. pontja ad iránymutatást. Bejelentett részesedésnek minősül tehát

- a belföldi jogszabályok alapján létrejött társaságban és külföldi személyben [Tao. 4. § 27. pont, kivéve, ha ellenőrzött külföldi társaságban szerzett],
- legalább 10 százalékos mértékű, valamint

- minden további megszerzett részesedés (részesedés értékének a növekedése),
 - feltéve, hogy az adózó a részesedés megszerzését (ide nem értve a részesedés értékének a növekedését) a szerzést követő 75 napon belül bejelenti az adóhatóságnak.
- Fontos, hogy a fenti határidő jogvesztő hatályú, így elmulasztása esetén igazolási kérelem benyújtásának nincs helye, és nem alkalmazhatók a bejelentett részesedéshez fűzött kedvező jogkövetkezmények. A határidő kezdőidőpontja kérdésében is eligazítást ad a jogszabály: e rendelkezés alkalmazásában a szerzés időpontjának a cégbírósági bejegyzés napja, cégbírósági bejegyzés hiányában az alapul szolgáló jogügylet hatályosulásának napja minősül.

dr. Juhász Péter, HÍD Adószakértő és Pénzügyi Tanácsadó Zrt.

A teljes cikket itt olvashatja el:

http://adozona.hu/tarsasagi_ado_innovacios

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

Rokkantsági ellátás a munkajog szerint

Eddig mindenhol olyan tájékoztatást hallottam, hogy a rokkantsági ellátásban részesülő nem nyugdíjas. Az Önök egyik cikkében mégis azt olvastam, hogy a rokkantsági ellátásban részesülő nyugdíjasnak minősül. Szeretném, ha pontosítanák, hogy valójában mi az igazság ez ügyben. Miért minősül a rokkantsági ellátásban részesülő munkavállaló nyugdíjasnak? Vagy elírás történt volna? Nem mindegy, hogy az ilyen munkavállalónak, ha megszűnik a munkaviszonya, kaphat-e valamennyi végkielégítést.

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A nyugdíjas munkavállalók egyik csoportja esetén a jogosultsági feltételek bekövetkezése alapozza meg a nyugdíjasnak minősülést, a másik esetben pedig valamilyen nyugellátás, így például a rokkantsági ellátás tényleges igénybevétele.

A munka törvénykönyve 294. paragrafus g) pontja szerint nyugdíjas munkavállaló, aki

- ga) az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte és az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezik (öregségi nyugdíjra való jogosultság),
- gb) az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése előtt öregségi nyugdíjban részesül,

- gc) a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított öregségi, rokkantsági nyugdíjsegélyben (nyugdíjban) részesül,
 - gd) egyházi jogi személytől egyházi, felekezeti nyugdíjban részesül,
 - ge) öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül,
 - gf) növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi járadékban részesül, vagy
 - gg) rokkantsági ellátásban részesül.
- Azaz a törvény szerint az a munkavállaló, aki rokkantsági ellátásban részesül, az nyugdíjasnak minősül, így vonatkozásában alkalmazni kell az Mt. nyugdíjasokra vonatkozó rendelkezéseit.

Kedvezőtlen szabály a rokkantsági ellátásban részesülők számára is a törvény 66. paragrafusának (9) bekezdése, amely szerint a munkáltató nem köteles indokolni a határozatlan tartamú munkaviszony felmondással történő megszüntetését, ha a munkavállaló nyugdíjasnak minősül.

A jogszabály 77. paragrafus (5) bekezdésének a) pontja pedig kimondja, hogy nem jár végkielégítés a munkavállalónak, ha a felmondás közlésének vagy a munkáltató jogutód nélküli megszűnésének időpontjában nyugdíjasnak minősül.

dr. Hajdu-Dudás Mária munkajogász

Iparüzési adónál a bérbeadott ingatlan telephely, de...

Ha a bérbeadott ingatlan egy benzinkút, amely a bérelő telephelye, és ő fizet az ott folytatott tevékenység után iparüzési adót, akkor a bérbeadó mi alapján kötelezhető erre, ha neki ott sem irodája, sem alkalmazottja nincs, tevékenységet nem végez?

SAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 35. paragrafus (1) bekezdése alapján adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység (a továbbiakban: iparüzési tevékenység).

A Htv. 36. paragrafus alapján adóköteles iparüzési tevékenység: a vállalkozó e minőségben végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége.

A Htv. 37. paragrafus (1) bekezdése értelmében a vállalkozó állandó jellegű iparüzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja. ►

A Htv. 52. paragrafus 31. pontjának a) pontja szerint telephely: az adóalany olyan állandó üzleti létesítménye – függetlenül a használat jogcímétől –, ahol részben vagy egészben iparüzési tevékenységet folytat, azzal, hogy a telephely kifejezés magában foglalja különösen a gyárat, az üzemet, a műhelyt, a raktárt, a bányát, a kőolaj- vagy földgázkutatót, a vízkutatót, a szélérőművet (szélkereket), az irodát, a fiókot, a képviselőt, a termőföldet, a hasznosított (bérbe vagy lízingbe adott) ingatlant, az ellenszolgáltatás fejében igénybe vehető közutat, vasúti pályát.

A Htv. 39. paragrafus (2) bekezdése alapján, ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön végez állandó jellegű iparüzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően – a vállalkozónak kell a 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania.

A kérdésre válaszolva a fent említett Htv. egyértelműen úgy rendelkezik, hogy adóköteles iparüzési tevékenységnek minősül a vállalkozó e minőségben végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenysége, amelynek álláspontunk szerint az ingatlan bérbeadásal történő hasznosítása megfeleltethető, így a Htv.-t értelmezve az ingatlan-bérbeadás állandó jellegű – adóköteles – iparüzési tevékenységként kezelendő. Amennyiben az adózónak több telephelye is van, akkor azok között a Htv. mellékletében foglalt szabályok figyelembevételével kell megosztani az adóalapot.

dr. Verbai Tamás, HÍD Adószakértő és Pénzügyi Tanácsadó Zrt.

Borralaló bankkártyával/ készpénzben

Cukrászdában, bankkártyás fizetés esetén, a számla végösszegén felül adott borralaló (a nyugta nem tartalmaz a fogyasztáson felül felszolgálati díjat!) szja- és járulégmentes jövedelemnek tekinthető-e a dolgozók részéről (illetve a munkáltató részéről is)? A munkáltató a hónap végén a dolgozók között a borralalót szétosztja. Hogyan kell ezt nyilvántartani a kft. könyveiben? Az összeg

csak akkor derül ki, amikor összevetjük a bankszámlára jóváírt összegeket a pénztárgép szerinti bevétellel. Hogyan járunk el helyesen a készpénzben megkapott borralalóval, hol tárolhatjuk, hogy ne feltételezzon a NAV be nem üttött bevételt? Hogyan fizethetjük ki adó-/járulégmentesen a dolgozóknak?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A bankkártyával történő fizetésnél bizonyítható a borralaló megléte (az igénybe vett szolgáltatás ellenértékét meghaladó összeg), az közvetlenül kapcsolódik az igénybe vett szolgáltatáshoz, így a borralaló áfája megegyezik az igénybe vett szolgáltatás áfájával.

Bankkártya használata esetén nagyon fontos, hogy a vállalkozás dokumentálja – elkülönítetten tartsa nyilván – az igénybe vett szolgáltatás borralaló nélküli ellenértékét, külön tételben a borralalót (a borralalóként történő kifizetés és adóztatás alátámasztására).

Számviteli szempontból viszont a teljes – áfa nélküli – összeget árbevételként kell elszámolni.

Ez – a kérdésben is bemutatott módszerrel – a munkaadó általi „újrafelosztással” kerül a felszolgálókhoz. Ekkor az adó- és járulékkötelezettség úgy „működik”, mintha munkabéreként fizetnék ki az összeget. Ez esetben a 14M30-as igazoláson is szerepeltetni kell.

A készpénzben – közvetlenül a felszolgálónak – átadott borralaló más eset. (Az a megoldás sem „örödtől való”, ha a bankkártyával fizető vendég a borralalót nem terhelte a kártyára, hanem készpénzben átadja azt a felszolgálónak.)

A pénztárgépben sem kell rögzíteni ezeket az összegeket, viszont „nem illik” a kasszába sem betenni a pénzt (még biztonsági okokból sem), egy esetleges adóellenőrzés során eltitkolt bevételnek fogják minősíteni a revizorok.

A vendéglő, a cukrászda bevételétől el kell a borralalót különíteni, mondjuk egy pénzkazettában. A vállalkozás által erre kidolgozott és alkalmazott gyakorlatot a pénzkészlet szabályzatban is rögzíteni kell.

Az szja-törvény 1. számú mellékletének 4.21. pontja szerint a vendégtől közvetlenül kapott borralaló adómentes, azt elvileg még akkor sem kell bevallani, ha a magánszemélynek más adóköteles jövedelme is van.

Azért „elvileg”, mert a vendégtől közvetlenül kapott borralaló után a felszolgáló saját belátása szerint fizethet 15 százalékos nyugdíjjárulékot. Azaz a magánszemélynek kell eldöntenie, hogy akar-e járulékot fizetni vagy nem. Ha az előbbi mellett dönt, akkor mégis fel kell tüntetnie az szja-bevallásában (a 1453-as bevallásban ez a 280-281. sorokban található), és május 20-ig rendeznie kell a járulékot.

Fontos tudni, hogy a munka törvénykönyve (Mt.) szerint a munkavállaló a munkáltató előzetes hozzájárulása nélkül harmadik személytől díjazást a munkaviszonyban végzett tevékenységére tekintettel nem fogadhat el vagy nem köthet ki. Ez egyben azt is jelenti, hogy a munkavállaló akkor fogadhat el borralalót, ha azt a munkáltató előzetesen engedélyezte. Az engedélyezésre az Mt. nem ír elő kötelezően alkalmazandó formát. Így arra akár szóban, akár a munkáltatónál már kialakult gyakorlat alapján is sor kerülhet, nem szükséges azt írásba foglalni (bár célszerű).

Ez egyrészt – a munkavállaló oldaláról örömdetes módon – azt is jelenti, hogy a munkavállalót munkaszerződés vagy munkaviszonyra vonatkozó szabály alapján megillető munkabért csökkenteni nem lehet a borralaló (lehetősége) miatt, a munkavállaló szokásos borralalója nem „számítható be” a munkabérébe.

Másrészt a borralaló, mondjuk a munkaadóhoz „befutó” és így általa ellenőrizhető összeg – bankkártyás fizetés esetén – képezheti tiltás tárgyát. Lehet például cafetériára fordítható keret is (vannak adómentes juttatások is). Ennek az a hátránya, hogy a borralaló elfogadását általánosan, egységesen kell tiltania a munkaadónak, így a készpénzest is (már amennyire ez utóbbira ráhatása lehet).

Sinka Júlia, adó- és számviteli tanácsadó

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevidео utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető